

Tweede Kamer
t.a.v. de leden van de Vaste Commissie voor VWS

De Bilt, 29-09-26

Onderwerp: Inbreng commissiedebat Jeugdbeleid 30-09-26

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie voor VWS,

Op woensdag 30 september 2026 debatteert u over Jeugdbeleid. Graag geeft de Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA) u een belangrijk aandachtspunt mee: net als veel andere organisaties heeft ook de NVA grote zorgen over het wetsvoorstel Reikwijdte Jeugdwet. Om de volgende redenen:

- Door dit voorstel wordt tijdige en passende jeugdzorg nóg onbereikbaar voor kinderen en jongeren die deze zorg het hardst nodig hebben. Bijvoorbeeld als het gaat om een tijdig diagnostisch traject voor jeugdigen met autisme. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat dit voor hun ontwikkeling zeer belangrijk is, soms zelfs levensreddend. Hetzelfde geldt voor zorg die wordt gegeven door hulpverleners met kennis van autisme. Die bijvoorbeeld weten dat een eetstoornis of vermijdingsgedrag op school een heel andere oorzaak kunnen hebben als je autistisch bent, en dat er om die reden ook een andere benadering nodig is. En dat een verstandelijke beperking er heel anders uitziet als er ook sprake is van autisme. Wij vrezen dat jeugdigen met (een vermoeden van) autisme het straks heel lang zullen moeten doen met niet-passend aanbod van de wijkteams zelf en dat zij niet - of veel te laat - zullen worden doorverwezen naar behandelaars met de juiste expertise. Hierdoor zal het aantal zogeheten 'complexe gevallen' in de jeugdzorg alleen maar toenemen.
- Gemeenten mogen volgens het voorstel een buitenproportioneel groot beroep doen op ouders. Hierbij spelen zaken als financiële onafhankelijkheid (in de praktijk vooral van vrouwen), carrièrekansen of het belang van werk als onmisbare uitlaatklep, geen rol. Internationale verdragen, zoals het VN-Verdrag Handicap, het VN-Vrouwenverdrag en het Verdrag inzake de Rechten van het Kind lijken sowieso volledig buiten beschouwing gelaten in het wetsvoorstel.
- Veel ouders van thuiswonende 'zorgintensieve' kinderen kunnen simpelweg niet nog meer doen, bijvoorbeeld ouders van kinderen met autisme en een verstandelijke beperking. Deze ouders hebben juist dringend behoefte aan goede 'respijtzorg' buitenshuis en/of passende hulp aan huis. Ook moeten zij thuis de expertise in kunnen schakelen van het Centrum voor Consultatie en Expertise (CCE).
- De huisarts, de onmisbare en onvervangbare spil in de Nederlandse gezondheidszorg, wordt door het wetsvoorstel buiten spel gezet. Ondanks dat het vaak juist de huisarts is die een gezin goed kent, in tegenstelling tot het wijkteam. Ook kan juist een huisarts vaak goed doorverwijzen naar aanbieders met de juiste expertise op het gebied van autisme, zoals psychologen, psychiaters of naar lokale aanbieders van kleinschalige vaktherapie.

- Het wijkteam wordt almachtig, zonder goede waarborgen en zonder georganiseerde tegenmacht.
- De verschillen tussen gemeenten zullen blijven bestaan en mogelijk zelfs toenemen, en daarmee de rechtsongelijkheid voor jeugdigen en hun ouders.

Wilt u de minister vragen om het wetsvoorstel aan te passen en om daarbij onze bovenstaande zorgen, en die tijdens de recente internetconsultatie geuit zijn, serieus mee te nemen?

Heel veel dank voor uw aandacht. Wij wensen u een goed debat.
Bij vragen kunt u contact opnemen met onze beleidsmedewerker Julie Wevers via

Met vriendelijke groet,

Caroline Verkerk
directeur NVA